

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Uloga finansijskog menadžera i računovođe

"Svako može da drži kormilo kada je more mirno. "

- Publilius Syrus

Uspješno finansijsko upravljanje poslovanjem zahtijeva primjenu specifičnih znanja [finansijskih stručnjaka](#) i [suvremene softvera](#). Finansijski eksperti u preduzeću mogu imati različite uloge. Za finansijsko upravljanje najznačajniju ulogu u preduzeću imaju finansijski menadžeri i računovođe. Finansijski menadžeri mogu imati svoje područje specijalizacije kao npr. kontrolori, kreditni menadžeri, risk menadžeri itd. Iako je računovodstvena djelatnost 'standardizovana' i u ovoj oblasti postoje različita područja specijalizacije kao npr. certificirani računovođa, [forenzički računovođa](#), poreski računovođa itd. Uobičajeno je da finansijski eksperti (stručnjaci) obezbjeđuju informacije iz domena vlastite specijalizacije. U zavisnosti od veličine i djelatnosti preduzeća, suradnički tim mogu činiti dva i više finansijskih stručnjaka, pri čemu je od posebnog značaja definiranje njihovih pojedinačnih uloga.

Šta je CFO?

Chief financial officer (CFO) je finansijski menadžer najviše razine odnosno izvršni direktor odgovoran za finansijsku kontrolu i planiranje u preduzeću. Zadužen je za sve računovodstvene funkcije, uključujući: kreditnu kontrolu, pripremu proračuna i finansijskih izvještaja, koordinaciju finansiranja i prikupljanje sredstava, praćenje rashoda i likvidnosti, upravljanje ulaganjima i oporezivanje, izvještavanje odbora o finansijskom učinku i pružanje pravodobnih finansijskih podataka CEO²-u.

Uloga finansijskog menadžera

Finansijski menadžeri prvenstveno se bave finansijama na nivou preduzeća odnosno donose odluke o novcu i novčanim transakcijama preduzeća. Zaduženi su za nadgledanje operativnih troškova, što obuhvata i analizu načina na koji se troši kroz svaki od odjela u preduzeću, kako bi se utvrdilo da li je preduzeće na putu ispunjenja svojih finansijskih ciljeva.

Općenito posmatrano, finansijski menadžeri su zaduženi i za nadgledanje tima finansijskih stručnjaka koji prate izvještaje o troškovima, plate i račune troškova za različite odjele. Ove informacije su od posebnog značaja kada finansijski menadžer podnosi godišnje izvještaje za interne i vanjske korisnike finansijskih informacija.

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/photos/executive-business-finance-3461929/>

² CEO - Chief executive officer, Direktor preduzeća

softconsulting

Uloga računovođe

Uloga računovođe je od posebnog značaja za poslovanje preduzeća i to prvenstveno sa stanovišta kreiranja finansijskih informacija za potrebe internih i eksternih korisnika. Računovođa ima zadatak da bilježi, sumira i izvještava o finansijskim transakcijama preduzeća na način da je moguće dobiti tačnu informaciju o finansijskom položaju i učinku preduzeća.

Računovođe mogu imati tehničke, upravljačke ili savjetodavne uloge unutar preduzeća. Mogu raditi u javnom ili privatnom sektoru. S obzirom na ulogu koju imaju u preduzeću, računovođe trebaju djelovati u skladu sa najvišim profesionalnim i etičkim standardima.

Sličnosti i razlike u ulogama finansijskih stručnjaka

Iako finansijski menadžeri i računovođe obavljaju relativno 'slične' zadatke odnosno imaju ulogu da upravljaju finansijama u preduzeću, njihove profesionalne dužnosti i odgovornosti se bitno razlikuju. U hijerarhijskoj ljestvici preduzeća finansijski menadžeri su obično 'stepenik' iznad računovođa. Računovođe mogu napredovati u karijeri kako bi postali finansijski menadžeri. Finansijski menadžeri također mogu preuzeti nadzornu ulogu računovođa, jer su odgovorni za cjelokupno finansijsko poslovanje poduzeća. Neki od njihovih radnih zadataka se mogu 'preklapati', jer su oba stručnjaka odgovorna za korištenje finansijskih informacija sa ciljem uspješnog finansijskog poslovanja preduzeća.

Bez obzira na sličnosti, postoje i brojne razlike u ulogama ovih finansijskih stručnjaka. Dok su računovođe zadužene za praćenje dnevnih finansijskih transakcija u preduzeću, finansijski menadžeri su odgovorni za postizanje kratkoročnih i dugoročnih finansijskih ciljeva preduzeća. Nadalje, računovođe su odgovorni za prikupljanje podataka i dokumentovanje svih finansijskih transakcija u preduzeću, a finansijski menadžeri se prvenstveno bave analizom prikupljenih finansijskih podataka kako bi pronašli strategije za poboljšanje finansijskog poslovanja preduzeća i povećali profitabilnost.

Zaključak

Finansijski menadžeri i računovođe, iako imaju slično obrazovanje iz oblasti finansijskog upravljanja i računovodstva, mogu imati različite uloge u preduzeću.

Uloge finansijskog menadžera i računovođe mogu se razlikovati odnosno 'preklapati' u preduzeću u zavisnosti od veličine i unutarnje organizacije rada. Velika preduzeća i poslovne grupacije (korporacije) obično imaju više finansijskih stručnjaka odnosno postoji uska specijalizacija rada finansijskih stručnjaka i različite su uloge koje obavljaju finansijski menadžeri i računovođe. Mala i srednje velika preduzeća, najčešće zbog 'ograničenih' kadrovske i drugih resursa ne mogu sebi 'priuštiti' ovakav oblik specijalizacije, tako da su računovođe istovremeno i finansijski menadžeri ili ulogu i zadatke finansijskog menadžera izvršava direktor preduzeća (strateški menadžer, CEO) uz korištenje usluga certificiranog računovođe, kao vanjskog pružaoca usluga.

Od finansijskih menadžera i računovođa se očekuje da imaju odgovarajuće iskustvo potrebno za uspješno finansijsko upravljanje, a finansijski stručnjaci sa iskustvom izuzetno su cijenjeni na tržištu rada. Bez obzira što se računovođe bave finansijskim i upravljačkim računovodstvom (obično prošlost), a finansijski menadžeri su prvenstveno nadležni za finansijsko planiranje, kontrolu i odlučivanje (obično budućnost), samo djelujući kao tim ova dva finansijska stručnjaka mogu obezbjeđiti dugoročno stabilno i profitabilno poslovanje preduzeća. Djelujući kao suradnički tim, finansijski menadžer i računovođa mogu postići značajne sinergijske efekte za preduzeće, što je od posebnog značaja za efikasno finansijsko upravljanje (ne)materijalnim resursima preduzeća. Što su kvalitetniji međusobni odnosi ova dva finansijska stručnjaka, to su uspješniji finansijski rezultati poslovanja preduzeća.